

Sprzedaż bezpośrednia miodu na dotychczasowych zasadach

Ustawa o detalicznej sprzedaży żywności przez rolników oraz zmianie niektórych innych ustaw, która obowiązuje od 1 stycznia 2017 r., nie zmieniła przepisów dotyczących sprzedaży bezpośredniej miodu. Pszczelarz, który ma zaświadczenia weterynaryjne uprawniające do sprzedaży miodu, może, tak jak do tej pory, sprzedawać miody ze swojej pasieki bez limitów. Musi jednak pamiętać o zapisywaniu każdej transakcji sprzedaży w przeznaczonym do tego zeszycie i o naklejeniu na słoik etykiety, której treść nie będzie wprowadzała konsumenta w błąd. Wypada tu przypomnieć, że w Polsce zbiera się trzy rodzaje miodu: miód nektarowy, miód spadziowy i miód nektarowo-spadziowy. Dlatego etykieta na słoiku z miodem lipowym powinna informować – Miód nektarowy lipowy, a na słoiku z miodem wielokwiatowym – Miód nektarowy wielokwiatowy. Pszczelarz może dopisać też czwarte słowo, aby podkreślić, że oferowany przez niego miód pochodzi z naturalnych pożytków. Wtedy prawidłowa nazwa miodu wielokwiatowego podana na etykiecie będzie brzmiała – „Miód nektarowy wielokwiatowy leśny”. (Więcej o prawidłowym znakowaniu miodu piszemy na str. ??). Pszczelarzy, którzy mają uprawnienie do sprzedaży bezpośredniej, wydane przez powiatowych lekarzy weterynarii mamy w kraju ponad 150 tys. Inni, którzy takich formalności nie załatwili, powinni jak najszybciej wystąpić do Powiatowego Lekarza Weterynarii (właściwego dla miejsca zamieszkania pszczelarza) o zarejestrowanie pasieki i wydanie zaświadczenia, uprawniającego do sprzedaży bezpośredniej.

Co wynika z ustawy o sprzedaży detalicznej rolników

Ustawa o sprzedaży detalicznej tylko w pewnym zakresie odnosi się do pszczelarstwa. Przewidziane w tej ustawie udogodnienia, w tym limit sprzedaży detalicznej bez opodatkowania, przysługuje rolnikowi z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego. Rolnikiem, zgodnie z ustawą „O kształtowaniu ustroju rolnego” (z kwietnia 2003 r.) jest osoba prowadząca gospodarstwo rolne. A „gospodarstwo rolne” w rozumieniu ustawy „Kodeks cywilny” (Dz.U. z 2014 r. poz. 121 ze zm.) ma obszar nie mniejszy niż 1 ha użytków rolnych. Rolnik w ramach sprzedaży detalicznej może wprowadzić w ciągu roku na rynek produkty pochodzące z jego gospodarstwa. Chodzi o produkty przetworzone i nieprzetworzone pochodzące bezpośrednio z własnej uprawy, chowu lub hodowli albo uzyskiwane w ramach pszczelarstwa lub pasterstwa. Przy przetwórstwie i sprzedaży tych produktów rolnik nie może nikogo zatrudniać, a przy robieniu przetworów może stosować tylko naturalne środki m.in. sól, pieprz, liście laurowe, czosnek itp.

Limity sprzedaży detalicznej

Wydane do tej ustawy „Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu dokumentowania takiej sprzedaży”, określa maksymalną ilość surowców pochodzenia niezwięźłego i żywności pochodzenia niezwięźłego oraz surowców pochodzenia zwięźłego i produktów pochodzenia

zwięźłego, którą rolnik lub pośrednik handlujący jego wyrobami na festynach może sprzedać w ciągu roku bez płacenia podatku dochodowego od przychodów uzyskanych z takiej sprzedaży. Tabela dołączona do tego rozporządzenia informuje, że roczny limit sprzedaży detalicznej został ustalony: dla mąki na 16 ton, dla kasz na 7,3 tony, dla kapusty kiszzonej na 5 ton, dla mleka surowego na 52 tys. litrów, dla jaj od drobiu na 148,2 tys., dla świeżego mięsa wieprzowego i wołowego na 2300 kg, dla produktów mięsnych na 1400 kg, a dla przetworów mlecznych na 2600 kg. W ujęciu wartościowym limit dla sprzedaży detalicznej produktów z gospodarstwa rolnego został określony na 20 tys. zł rocznie. Za każdą ilość sprzedaną ponad limit rolnik zapłaci 2% podatku.

Limit sprzedaży miodu przez rolnika pszczelarza zależy od wielkości pasieki

Inaczej w tym rozporządzeniu został określony limit rocznej sprzedaży produktów pszczelich nieprzetworzonych, w tym miodu, pyłku pszczelego, pierzgi i mleczka pszczelego. Początkowo proponowano, aby limit był jednakowy dla wszystkich pasiek i wynosił 1212 kg produktów pszczelich rocznie. Na posiedzeniu sejmowej podkomisji rolnictwa, która rozpatrywała projekt rozporządzenia, przedstawiciele Polskiego Związku Pszczelarskiego zwrócili uwagę, że tak ustalony limit mógłby stać się dla mniej rzetelnych pszczelarzy pokusą do wprowadzania na rynek w ramach sprzedaży detalicznej nawet miodu z importu. Aby wyeliminować takie zagrożenie przedstawiciele PZP zaproponowali, aby maksymalną ilość produktów pszczelich nieprzetworzonych uzależnić od liczby rodzin pszczelich, jaką ma podmiot prowadzący rolniczy handel detaliczny. Ten wniosek członkowie podkomisji przyjęli ze zrozumieniem i wprowadzili odpowiednie zmiany do projektu rozporządzenia omawianego na tym posiedzeniu podkomisji. Resort rolnictwa przyjął poselskie propozycje. W rozporządzeniu, które obowiązuje od początku roku określono, że maksymalna ilość miodu zbywanego rocznie w ramach rolniczego handlu detalicznego wynosi: dla pasieki, w której jest do 5 rodzin pszczelich – 150 kg, do 10 rodzin – 300 kg, do 20 rodzin – 600 kg, do 30 rodzin – 900 kg, do 40 rodzin – 1200 kg, do 50 rodzin – 1500 kg, do 60 rodzin – 1800 kg, do 70 rodzin – 2100 kg i do 80 rodzin – 2400 kg.

Zaskakujące propozycje

Pobyt na omawianym posiedzeniu podkomisji prezydenta i wiceprezydenta PZP zapobiegł „przemyceniu” do tego rozporządzenia, a w przyszłości także do pszczelarskich ustaw pojęcia produkty z ula. To „nowatorskie pojęcie” miało zastąpić słowa – produkty pszczele. Nie od dziś wiadomo, że stwierdzeniem „produkty z ula” były i są zainteresowane osoby dostarczające na rynek „pseudomiody”. To, kto faktycznie i dlaczego wnioskował na spotkaniach w resorcie rolnictwa o wprowadzenie do przepisów o pszczelarstwie stwierdzenia – „produkty z ula”, powinien wyjaśnić zbliżający się Zjazd Delegatów PZP.

Zastąpienie słów produkty pszczele, słowami – produkty z ula, miałyby bardzo niekorzystny wpływ na rozwój sytuacji w polskim pszczelarstwie, a na pewno spowodowałyby regres w sprzedaży bezpośredniej. Dobrze, że udało się usunąć to zagrożenie.

Sprzedaż detaliczną rolnik musi zarejestrować

Zaświadczenia, uprawniające do sprzedaży detalicznej produktów ze swojego gospodarstwa, muszą załatwić rolnicy, którzy zamierzają prowadzić taki handel. O zaświadczenie uprawniające do sprzedaży detalicznej produktów zwierzęcych i przetworów z tych produktów trzeba wystąpić do powiatowego lekarza weterynarii, a o zaświadczenie uprawniające do handlu produktami roślinnymi i przetworami z tych produktów – do powiatowego inspektora sanitarnego. Sprzedaż detaliczną rolnik musi zapisać w przeznaczonym do tego zeszycie, niezwłocznie po skasowaniu każdej sprzedaży.

Na konferencji prasowej w resorcie rolnictwa

W rozporządzeniu z 16 grudnia 2016 r. w sprawie rejestracji podmiotów produkujących wyroby pochodzenia zwierzęcego i wprowadzających takie produkty na rynek, Minister Rolnictwa odwołał się do przepisów wydanych do „Ustawy z 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego”. **Na konferencji prasowej, która odbyła się 29 grudnia 2016 r. w resorcie rolnictwa** poinformowano, że rejestr podmiotów prowadzących rolniczy handel detaliczny produktami pochodzenia zwierzęcego prowadzi Powiatowy Lekarz Weterynarii. Z kolei rejestr podmiotów zamierzających handlować detalicznie żywnością pochodzenia niezwierzęcego leży w gestii Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego. W celu dokonania takiej rejestracji należy złożyć:

1. W przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego lub żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego (żywności złożonej) – do właściwego powiatowego lekarza weterynarii – wniosek o wpis zakładu do rejestru zakładów w formie pisemnej, w terminie co najmniej 30 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności;

2. A w przypadku żywności pochodzenia niezwierzęcego – do właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego – wniosek o wpis zakładu do rejestru zakładów, podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Szczegółowe informacje na temat procesu rejestracji rolniczego handlu detalicznego można uzyskać u właściwego, ze względu na siedzibę, zakładu lub miejsce prowadzenia działalności, powiatowego lekarza weterynarii lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Przy prowadzeniu produkcji i zbywaniu żywności w ramach działalności rolniczy handel detaliczny należy spełnić przede wszystkim wymagania rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319) oraz przepisów wydanych w trybie tego rozporządzenia. **„Przepisy tego rozporządzenia obowiązują wprost i nie wymagają wdrożenia do polskiego porządku prawnego** – wyjaśnili przedstawiciele resortu.

Andrzej Kasperowicz